

Objecte del Catàleg

El "Catàleg de béns protegits" del municipi de Mollerussa és un document que forma part del seu Pla d'ordenació urbanística municipal. L'àmbit d'aplicació comprèn la totalitat del municipi Mollerussa. El seus objectius són:

- Protegir els edificis, conjunts i ambients, elements arquitectònics i espais urbans que siguin mereixedors d'aquesta protecció, per les seves característiques arquitectòniques, històriques, ambientals, típiques o tradicionals. Té la voluntat d'ordenar, de mantenir i de recuperar, en allò possible, la qualitat del paisatge urbà.
- Establir i fomentar les mesures i les actuacions públiques i privades necessàries per a la conservació, recuperació i millora dels elements objecte de protecció i dels seus entorns.
- Establir el règim d'edificació i d'ús dels elements objecte de protecció, així com la normativa tècnica per a les intervencions, les formes d'actuació, de col·laboració i ajut per part de l'administració i el règim disciplinari de correcció de les infraccions.

Contingut

El Catàleg de béns protegits del municipi de Mollerussa està constituït pels següents documents:

- Memòria. Descriu l'objecte, el contingut i la metodologia del document.
- Normativa. Conté la relació de disposicions que regulen les possibles actuacions en els elements objecte de protecció.
- Fitxes. Conté la descripció de tots els edificis, elements arquitectònics, les àrees urbanes d'interès ambiental i les zones arqueològiques, que són objecte de protecció del Catàleg. Cadascun dels elements disposa d'una fitxa, amb les següents dades:
 - Identificació (denominació, codi, adreça, altitud, coordenades UTM, referència cadastral, referència a altres inventaris, tipus d'element patrimonial, titularitat, sostre, ús original i ús actual).
 - Descripció (descripció de l'element, l'època, l'estil i l'estat de conservació).
 - Protecció (categoria de protecció, àmbit, actuacions proposades, qualificació urbanística, consideracions d'actuació i restriccions)
 - Documentació gràfica (fotografies i plànol de situació).
- Plànols. Els elements del Catàleg estan localitzats en els plànols d'ordenació del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Mollerussa amb els codis que figuren a les llegendes corresponents.

Metodologia

El Catàleg de béns protegits ha tingut com a preàmbul un procés d'inventariat d'aquells edificis, espais i conjunts que presenten un valor formal d'especial interès, bé des de la historiografia de Mollerussa i des de la història de l'arquitectura, bé des de la pròpia cultura rural, a fi d'obtenir una primera llista d'aquells elements susceptibles de poder-se inventariar i, a la fi, catalogar i protegir.

El punt de partida per a la redacció d'aquest primer inventari ha estat l'Inventari del Servei de Patrimoni Arquitectònic i l'Inventari del Servei d'Arqueologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural del

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Aquesta informació s'ha contrastat amb el treball de camp realitzat, sobretot en els elements del sòl no urbanitzable que formen part d'aquest Catàleg.

Del contingut de l'Inventari del Servei de Patrimoni Arquitectònic han estat donats de baixa 2 elements:

L'edifici d'habitatge **Cal Castelló**: Estava localitzat al carrer Ferrer i Busquets, número 9, actualment l'edifici està enderrocat i substituït.

L'edifici de la fàbrica **La Forestal d'Urgell**: Actualment ja no existeix, va ser enderrocat.

Així mateix, s'han incorporat els següents elements:

Dipòsit de RENFE: Construcció circular d'uns 6 metres d'alçada, situada al costat de la via ferroviària que fou construïda els anys 40 per a funcions de dipòsit d'aigua i que, actualment, està en desús. Es considera un element característic del paisatge urbà per la seva situació i per les seves característiques arquitectòniques. Es proposa la seva incorporació al Catàleg amb el nivell de protecció B. La propietat és de l'Ajuntament.

L'edifici de l'estació de RENFE: Situat entre el carrer Prat de la Riba, carrer Comerç i l'espai ferroviari. Edifici construït els anys 40, singular en la seva tipologia arquitectònica, en el seu interior conté l'estació de passatgers i l'habitatge del funcionari que atenia l'estació. Es proposa la seva inclusió en el Catàleg amb el nivell de protecció B.

Cal Castelló II: Situada al número 28 l'avinguda de Catalunya, es un habitatge aïllat singular. Es proposa la seva inclusió en el Catàleg amb el nivell de protecció C.

Cal Niubó: Situat al carrer Ferrer i Busquets número 109, és un habitatge aïllat singular. Es proposa la seva inclusió en el Catàleg amb el nivell de protecció C.

Cal Calvís: Situat al carrer Ferrer i Busquets número 5, habitatge entre mitgeres construït a principis del segle XX. El més característic és la seva façana. Es proposa la seva incorporació al Catàleg amb el nivell de protecció C.

Cal Lluch: Situada al carrer Ferrer i Busquets número 7, habitatge entre mitgeres construït el segle XX. El més característic és la seva façana. Es proposa la seva incorporació al Catàleg amb el nivell de protecció C.

Les façanes de l'avinguda generalitat núm. 24 i 22, 18, 14, Cal Brufau, Cal Safont i Fonda Mundial: Habitatges entre mitgeres construïts al segle XX. El més característic és la seva façana d'estil noucentista. Per tal de mantenir les característiques urbanes de l'avinguda es proposa la seva incorporació al Catàleg amb el nivell de protecció C.

- **Cabanes de tàpia**: Es tracta de construccions de tàpia i que simbolitzen el sistema de construcció històric i característic d'aquest territori. Aquestes construccions tenien una funció de petit cobert, lloc de descans que s'utilitzaven pels pagesos quan les feines del camp requerien passar moltes hores a les terres i aquests eren lluny del nucli urbà. També s'utilitzaven com a lloc de descans per als animals de tir. En planta acostumen a tenir uns 20 m² de superfície, una única porta i sense finestres. Dins del terme en queden unes poques (menys de 10), però fins fa pocs anys n'hi havia moltes que s'han anat enderrocant, ja sigui perquè han perdut la funció original, per manca de sensibilitat dels propietaris, o per replanacions de finques. Es proposa la incorporació de les següents Cabanes al Catàleg com a BIPCC:

- **Cabana de tàpia (PLAURSA)**: Cabana de tàpia i corral, actualment obert i abandonat, se situa a la partida de La Figuera.

- **Cabana de tàpia (J. Raventós Escolà)**: cabana de tàpia arrebossada parcialment. Se situa a la partida de Codís.

- **Cabana de tàpia (Pere Gomà Molina)**: Cabana de tàpia actualment tancada, amb detalls decoratius a la part inferior del parament.

- **Cabana de tàpia (J. Gomà Vidal):** Cabana de tàpia actualment tancada de portalada singular, se situa a la partida de La Plana.
- **Cabana de tàpia (Ds. & Inv. Pla d'Urgell):** Cabana de tàpia de teulada esfondrada, actualment oberta i abandonada, se situa a la partida del Codís.
- **Cabana de tàpia (J. Carbonell Freixes):** Cabana de tàpia arrebossada, anterior a 1950, actualment no habitada, se situa a la partida de Negrals.

Aquestes cabanes tenen un valor històric tradicional característic de finals del segle XIX i primer terç del segle XX, construïdes amb materials de l'entorn, s'integren al paisatge de la plana d'Urgell.

- Elements arquitectònic hidràulics de la tercera Sèquia dels Canals d'Urgell: Són elements destinats a la regulació i distribució de l'aigua, que han perdurat fins als nostres dies. Presenten valors paisatgístics i arquitectònics molt alts. Conformen un patrimoni històric, també funcional, lligat a l'explotació hidràulica del Canal. Es proposa la incorporació dels següents elements al Catàleg com a BIPCC:

- **Salt de la farinera:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida del Codís, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 1:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida del Codís, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Salt de la Casa Canal:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 2:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 3:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Pont de NUFRI:** situat en el transcurs del canal, en la intersecció amb l'autovia, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 4:** situat en el transcurs del canal, en la intersecció amb la carretera de Palau, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.

Les fites de terme: son elements de pedra, habitualment de forma rectangular, utilitzats des de molt antic per situar els límits municipals. Les transformacions i avanços tècnics dels últims anys han suposat la substitució o liquidació d'aquests elements funcionals de caràcter històric. El treball de camp a revelat la localització de 14 fites de diferents tipologies, segons la seva data d'origen i notorietat física. D'aquests elements es considera urgent preservar-ne en concret (7) que presenten un alt valor patrimonial, pel seu origen remot. Es proposa la incorporació dels següents elements al Catàleg com a BIPCC:

- **Fita 7:** situat a la partida de La Serra, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.
- **Fita 9:** situat front les partides Serra-Regats, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i amb un valor històric per la seva antiguitat.
- **Fita 10:** situat front les partides Regats-Negrals, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i té també un valor històric per la seva antiguitat.
- **Fita 11:** situat a la partida de Negrals, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i amb un valor històric per la seva antiguitat.
- **Fita 12:** situat a les partides Vila-Plana, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 13:** situat a la partida Plana, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 14:** situat a la partida de la Figuera, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, i amb un valor històric per la seva antiguitat.

La resta d'elements que havien estat inventariats pel servei del Patrimoni es proposen com a béns catalogats amb el nivell de protecció B o C, llevat d'un que ja té la consideració de BCIN i, per tant, li correspon el nivell de protecció A.

Elements del Catàleg de béns protegits

Aquest Catàleg conté un total de 62 elements. Cadascun d'ells està tractat de manera individualitzada en la seva fitxa i situat i delimitat en la cartografia corresponent.

En virtut de la normativa que s'ha d'aplicar per al desenvolupament de la protecció del patrimoni immobiliari municipal, els elements del "Catàleg de béns protegits" es divideixen en 3 apartats tipològics:

- Edificis i elements arquitectònics d'interès historicoartístic: Es refereix a aquells edificis o conjunts d'edificis que cal protegir, totalment o parcial, de forma directa, és a dir, evitar-ne la desaparició i mantenir-ne un bon estat d'ús i de conservació. També fa referència a aquells elements que, per les seves característiques tipològiques, no es poden considerar com a edificis i cal protegir-los íntegrament, de forma directa.
- Conjunts i ambients urbans d'interès: Es refereix a les àrees urbanes que per les seves característiques tipològiques, parcel·làries i formals conformen la imatge urbana, i que cal protegir integralment, de forma directa. Els conjunts urbans d'interès estan definits per àrees homogènies que s'han generat espontàniament per addició a través del segle, per un conjunt específic de normatives o pel desenvolupament d'una acció de projecte.
- Àrees i jaciments arqueològics: Fan referència a aquells conjunts naturals existents i jaciments arqueològics o restes d'antigues construccions, situades al subsòl. Alguns jaciments han estat comprovats i altres no, però representen una fita important del paisatge o un important document per a l'estudi de la història.

Categories de protecció

En base a les determinacions del Catàleg, en relació i per establir la concordança amb les disposicions de la Llei 9/1993, s'estableixen les següents categories de protecció:

Béns catalogats:

- Nivell de protecció A. Béns Culturals d'Interès Nacional o assimilables.
Són els elements que ja tenen consideració de Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN) segons el que disposa la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català.
- Nivell de protecció B. Elements d'Interès historicoartístic i Arquitectònic o assimilables.
Són aquells elements del catàleg que mantenen un valor historicoartístic arquitectònic en sí mateixos i que no tenen consideració de BCIN. Segons la Llei 9/1993 aquests béns poden ser declarats Béns Culturals d'Interès Local (BCIL) prèvia tramitació de l'expedient administratiu corresponent.

Béns inventariats:

- Nivell de protecció C. Béns culturals locals inventariats o assimilables.

Correspon a aquells elements que tenen un especial valor cultural, històric i documental, sobre els quals no es disposa la seva obligada conservació física, però s'estableixen determinats nivells de regulació normativa en relació amb la documentació i estudi sobre aquests, prèviament a qualsevol intervenció sobre els mateixos que comporti la seva desaparició.

Edificis i elements d'interès històric - artístic

Es refereix a aquells edificis o conjunts d'edificis que cal protegir, totalment o parcial, de forma directa, és a dir, per evitar-ne la desaparició i mantenir-ne un bon estat d'ús i conservació. També en formen part aquells elements que, per les seves característiques tipològiques, no es poden considerar com a edificis i cal protegir-los íntegrament, de forma directa.

El Catàleg de béns protegits del municipi de Mollerussa conté un total de 64 edificis o elements, localitzats i especificats en les fitxes corresponents.

Béns catalogats:

Nivell de protecció A:

- **Creu de terme:** Creu gòtica de reduïdes dimensions; actualment s'ha perdut el basament: el fust és quadrat i estriat; el capitell és octogonal i està esculptat a tres nivells. A la part inferior del capitell s'hi introdueixen formes figuratives. Fou declarat BCIN el 4 de març de 1963. (Decret 571/4963, BOE 30.3.63).

Nivell de protecció B:

- **Casa Canal:** A prop de les sèquies principals del Canal d'Urgell, hi ha les dependències de l'Administració del Canal. Aquest és l'edifici principal aïllat. Amb un cos central de planta rectangular amb estructura de pilastres que aguanten els sostres de les claraboies.

- **Capella de Sant Isidori:** Petita església entre mitgeres d'arrel renaixentista, com ho explica la porta i una làpida de la primitiva capella. La zona absidal de planta rectangular resulta d'inspirar-se en l'arquitectura preromànica. Això sí, amb una mena d'arc triomfal o escenari teatral aixecat considerablement respecte al sòl de la nau constituït per una triple arqueria separant per tant la zona cultural de la nau. A l'arcada del mig es disposa la imatge venerada de Sant Isidori, més un tram d'escales, que faciliten l'accés i la circulació entorn l'espai del Sant patró.

- **Vivenda entre mitgeres:** Vivenda entre mitgeres de planta baixa i pis, amb jardí posterior. Façana d'estructura clàssica, i de senzilla però subtil composició. Degut a la poca cura perd qualitat a la façana i al jardí.

- **Casa Vilaró (xalet del canal d'Urgell):** L'edifici presenta una distribució en tots els seus components; s'organitza en tres cruïxies traduïdes a la façana, en la qual, la cruïxia central sobresurt de les laterals, adquirint així més importància; la separació dels pisos o nivells queda reflectida a la façana mitjançant la utilització de frisos. La planta de l'edifici és quadrangular, a la part superior i, sortint de les façanes laterals, un cos rectangular amb coberta a 3 aigües complica l'estructura de l'edifici i modifica la planta del pis, resultant en forma de creu.

- **Casa Niubó, seu del Consell Comarcal:** Habitatge cantoner utilitzat primitivament com a palau residencial. Forma prismàtica rectangular. Destaca artísticament un balconet que trenca un angle de l'edifici i les pintures interiors murals a l'oli. Aquest edifici, ara seu del

Consell Comarcal del Pla d'Urgell, va ser construït a principis de segle (1905-1906), restaurat l'any 1990 i adaptat a les necessitats del Consell Comarcal.

- **Església parroquial de Mollerussa. Església de Sant Jaume:** L'església parroquial de Mollerussa ens mostra, a primera vista, una clara influència italiana. Inspirada en la forma d'església basilical tradicional, consta de tres cossos principals: el central o part de l'església, el campanar, independent de la part central, i un edifici de planta octogonal que evidencia la inspiració italiana i tindria la funció de baptisteri.

- **Edifici de l'ajuntament de Mollerussa:** Edifici públic amb les funcions pròpies de la Casa de la Vila. Edifici auster, de construcció sòlida, que mostra, en la façana principal que dóna a la plaça, una composició simètrica de plans. Aquesta façana s'aixeca sobre una porxada de set arcades de mig punt, damunt la qual hi ha tres pisos. En els laterals, a banda i banda, s'aixeca una quarta planta de tall de torre amb teulada a quatre vessants.

- **Molí de l'oli de cal Calçoner o molí de cal Ferran:** Edifici format per dos cossos simètrics i annexes industrials; la simetria és present en tots els elements del conjunt: la teulada és formada per dos cobertes a dos aigües. Els eixos estan marcats per les portes d'entrada que es corresponen amb els vèrtex de les teulades.

- **Cal Duc:** Casal modernista convertit ara en hotel. L'interior conserva mobiliari de l'època. Estructuralment, consta de dues plantes, la inferior lleugerament alçada del jardí. La planta baixa, per on s'accedeix al jardí, comprèn la recepció, un elegant hall amb mobiliari de l'època i les escales d'accés, al primer pis, on hi ha poques habitacions (3) i un bany. En aquesta construcció s'ha intentat conservar al màxim la distribució original de l'habitatge.

- **Estació del Nord RENFE-Magatzem:** Edifici de mercaderies de l'antiga estació del Nord; la seva estructura és formada per un frontís a doble vessant, al primer nivell del qual es disposa una porta de notables proporcions; damunt d'aquesta, una obertura en forma d'arc mitraic, és atravesada per un entramat de ferro.

- **Dipòsit Renfe:** Petita estructura de serveis destinada a l'emmagatzematge de l'aigua. És de forma cilíndrica, fet de mamposteria en la part de la base i d'estructura metàl·lica la part superior. Aquest edifici forma part de les instal·lacions de l'estació del Nord de Mollerussa.

- **Estació del Nord-RENFE:** Edifici de l'estació del Nord, inaugurada el 1854. La solució volumètrica de l'edifici és simètrica i la coberta és a dos aigües. A la primera planta alberga les oficines de l'estació i a la planta superior hi ha l'habitatge del cap de l'estació.

- **Edifici cultural:** estructurat amb soterrani, planta baixa, tres pisos i sotacoberta. Destinat a encabir les distintes activitats culturals de la ciutat, s'organitza de la següent manera: al soterrani es troba la sala d'actes i per a on es preveu la instal·lació de l'arxiu municipal. A la planta baixa, hi ha dos sales d'exposicions i al primer pis s'hi desenvolupen temporalment activitats d'esplai. Una part d'aquesta planta és destinada a terrassa descoberta. Els pisos restants corresponen a la biblioteca comarcal. La façana organitza el seu espai amb zones massives de formigó artificial, arrebossat i escardejat a la planta baixa i blocs de formigó artificial i vidrieres en les plantes superiors. L'escala és l'eix vertebrador central de l'edifici. Inaugurat l'any 1995, l'any següent es continuà una segona fase constructiva.

- **Societat Recreativa l'Amistat:** Edifici situat a la cantonada entre els carrers Ferrer i Busquets i ciutat de Lleida. Fou construït als anys 20 i era una de les construccions més perfectes que existien, únic a la província de Lleida per les seves característiques. El saló teatre, amb una decoració pròpia dels anys 70, segueix sent un dels més originals, amb la seva platea que puja i baixa (2 o 3 graons) i que s'adapta a qualsevol tipus d'espectacle. L'interior d'aquest saló recorda els dels grans teatres com el del Liceu. L'edifici compta també amb una biblioteca, sales de ball, teatre, cafè, una gran pista descoberta per a l'estiu i el petit museu de vestits de paper. El 7 de maig de 1905 es va constituir la societat recreativa com a

conseqüència de la industrialització creixent, arran del Canal d'Urgell, que afavorí una determinada burgesia i un determinat ambient cultural. Inicialment, la societat s'ubicava en uns locals que havien estat magatzem d'alfals, però aviat es convertiren en dues sales espaioses: una per al cafè i l'altra per a espectacles.

- **Centre d'Atenció Primària:** Equipament públic destinat a ús sanitari i assistencial. Es traca d'un edifici lineal amb coberta inclinada a una vessant cap al carrer. La seva organització interna es desenvolupa a partir d'un vestíbul central, d'accés i de comunicacions, que compartimenta l'edifici en dues ales destinades a consultes i a serveis propis de la seva funció. S'estructura en planta baixa més pis. La composició de la façana contribueix a marcar la linealitat del conjunt, utilitzant talls horitzontals i obertures puntuals. Altres elements constructius o recursos compositius accentuen més el sentit lineal del conjunt, com ara les reixes i l'enfonat i relleu de l'acabat de façana. L'edifici és obra de Joan Artigues i Joaquim Solé.

- **Pou àrab de Cal Cantons:** El pou àrab de Cal Cantons es va descobrir el 1985-86, el reedificar-se la botiga de Cal Sala. El pou, d'unes dimensions considerables, té una obertura feta amb maçoneria i pedra picada. La part exterior del pou es va realitzar i decorar el 1986 per disseny exprés de l'actual propietari de conservar l'estructura i per no deixar en l'oblit una mostra històrica tan rellevant com aquesta, ja que de sempre s'havia parlat de l'existència de pous àrabs al municipi, però mai se n'havia trobat cap mostra. El descobriment del pou de Cal Cantons, va coincidir amb una etapa d'enderrocaments d'altres edificis i de noves construccions urbanístiques; en aquests es varen trobar altres estructures per dipositar l'aigua i es va comprovar que uns i altres es comunicaven entre sí per passadissos.

- **Escultura de la Verge del Roser:** Escultura exempta d'argent buidat de la Mare de Deu del Roser amb el nen.

- **Mènula de Cal Cobatxo:** Mènula formada per una figura femenina de mig cos i en forma de atlant que, junt amb l'altra mènula, soporta una balconada; la figura està adossada a una base octogonal.

- **Escultura de Sant Isidori:** Escultura d'alabastre de Sant Isidori d'Alexandria; la figura està suportada per una base circular amb decoracions circulars sobreposades.

Béns inventariats:

Nivell de protecció C:

- **Cal Bosch:** Habitatge entre mitgeres. Casa pairal original de planta baixa i pis. A la planta baixa, el comerç de la família. A les tres balconades del pis principal hi ha sengles medallons envoltats de motius decoratius vegetals. Al central hi ha la inscripció "BOS/CH", al·lusiva al propietari de la casa.

- **Cal Jacques:** Habitatge entre mitgeres de planta baixa i dos pisos. Estructura compositiva clàssica, a la qual s'hi afegeixen formes sinuoses procedents de l'estètica modernista: balustres, cornises i marcs de les obertures. Escales de marbre i bigueries de fusta.

- **Casa de pedra (bloc de pisos):** Bloc de pisos cantoner. Possiblement el primer fet a Mollerussa amb aquesta intenció social. Estructura idèntica a totes les plantes i forma tradicional de pòrtic a la planta baixa, que aixopluga la funció comercial.

- **Casa Rembler:** Habitatge conservant l'antiga tipologia d'habitatge unifamiliar aïllat amb el comerç plegat: l'amo era tractant de cavalleries. Portal d'entrada al pati de ferro forjat entre dues columnes decorades amb rajoles de colors i motius florals geomètrics. El comerç de cavalls ha estat substituït pel de maquinària.

- **Cal Ishanda:** Casa entre mitgeres de característiques insòlites dins el país. Les parets són un compendi historicista amb un aplacat de mosaic, escampat per tot el poble, que es coïa, precisament, al forn soterrani d'aquesta casa. Les divisions interiors es fan simètricament a partir d'una gran escala central.
- **Torre Culleré:** Habitatge unifamiliar aïllada. Residència senyorial de finals de segle passat, obra massissa de pedra i ferro que recorda les vil·les senyorials d'Anglaterra amb la part central de la façana a segon pla, formant un pòrtic i una galeria perfectament orientades al sud i davant un jardí. És de destacar la cornisa de fusta de sotacoberta.
- **Casa Pintó:** Habitatge unifamiliar aïllada fet per un mestre d'obres de Mollerussa a pocs quilòmetres d'aquesta vila. Planta rectangular i dues plantes d'estructura repetida que a fora es converteixen en una construcció ben feta i estèticament eclèctica.
- **Cal Menutx:** L'edifici, amb una planta quadrada, presenta un frontis estructurat en tres nivells: un primer en planta baixa, el segon o pis, i el tercer, amb un espai partit, un amb funció de golfa i un altre obert a l'exterior amb funció de terrassa; els dos primers nivells queden marcats per una separació feta a partir d'una motllura doble que recorre el frontis cantoner; el tercer nivell ve marcat per la barana de pedra amb calats; l'edifici té coberta plana.
- **Casa Prim:** Edifici entre mitgeres, amb quatre plantes i golfa. La seva façana correspon a una adaptació tardana fet per un artista local del modernisme en una composició simètrica de pedra picada.
- **Cal Castelló II:** Habitatge unifamiliar en parcel·la aïllada. Destaca per la singularitat del seu estil arquitectònic. Forma part d'una sèrie d'habitatges tipus xalet construïts en un període de temps posterior a la guerra civil de què queden pocs testimonis.
- **Cal Niubó:** Habitatge unifamiliar en parcel·la aïllada. Destaca per la particularitat del seu estil arquitectònic. Forma part d'una sèrie d'habitatges d'aquesta tipologia construïts poc després de la guerra civil espanyola.
- **Cal Calvís:** Habitatge unifamiliar alineat a la carretera nacional II. Destaca per la singularitat del seu estil arquitectònic influenciat per l'arquitectura del nord de la Península. Construït poc després de la guerra civil espanyola.
- **Cal Lluch:** Habitatge unifamiliar alineat a la carretera nacional II. Destaca per la singularitat del seu estil arquitectònic. Construït poc després de la guerra civil espanyola.
- **Cal Brufau:** Façana d'habitatge unifamiliar alineada a l'avinguda de la Generalitat. Forma part d'una sèrie d'habitatges d'estil noucentista construïdes a primers del segle XX, que donen caràcter a l'eix cívic que condueix fins a l'estació del Nord.
- **Cal Safont:** Façana d'habitatge unifamiliar alineada a l'avinguda de la Generalitat. Forma part d'una sèrie d'habitatges d'estil noucentista construïts a primers del segle XX, que donen caràcter a l'eix cívic que condueix fins a l'estació del Nord.
- **Fonda Mundial:** Façana d'habitatge unifamiliar alineada a l'avinguda de la Generalitat. Forma part d'una sèrie d'habitatges d'estil noucentista construïts a primers del segle XX i que donen caràcter a l'eix cívic que condueix fins a l'estació del Nord.
- **La Farinera :** El complex de la farinera consta d'un edifici de cos central i annexes adossats. L'edifici central està construït per tres pisos la qual cosa provoca una altura considerable. A cada nivell hi ha tres obertures, a excepció de la planta baixa o primer nivell on se situa la porta d'entrada; les finestres estan enllindades; el llindar comença ja al nivell superior de la part lateral de l'obertura; l'edifici està a doble vertent. Al voltant del cos central s'hi afegeixen cossos annexes de petites dimensions que van desdibuixant i complicant l'estructura simple del cos central. Aquests annexos, construïts segons les necessitats

d'espai, guarden l'equilibri estructural amb el cos que envolten, car estan construïts amb els mateixos paràmetres estilístics. La Farinera de Mollerussa era el molí de farina on els habitants del poble i el veïnat anaven a fer el pa. Construït cap als vols del 1850, després de la guerra civil va quedar inhabilitat. Actualment és el magatzem d'una nau de pinso que s'ha construït en els darrers anys.

- **Torre Noguesa:** La Torre Noguesa està formada per l'edifici-vivenda, de planta rectangular i de tres plantes d'alçada, coberta a dues aigües, i construït de tàpia i maó arrebossat. Juntament amb altres edificis destinats a coberts, magatzems i granja, tanca un pati central al qual s'accedeix des de l'exterior, a través d'una portalada coberta. El primer edifici del conjunt és el que serveix de vivenda. Aquest té un altre edifici adossat, de tàpia i totxo, que és el primer que es veu dels que serveixen de granja. És una de les cases que es féu a la comarca després de la construcció del Canal d'Urgell que significà un impuls a l'agricultura de la comarca. El promotor fou Josep Nogués Freixa, i fou edificada l'any 1876 per paletes del poble.

- **Casses Barates:** Agrupació de habitatges en filera. Promocionades més enllà del nucli urbà. Obra social d'un banc, fetes en maó vist i tendència als detalls modernistes.

- **Edifici de la fàbrica de les Sedes:** testimoni del passat de la industrialització que dedicava la seva activitat a la fabricació de mantes, teixits i teles de seda. Va assolir durant un període de temps llarg importància per a la vida econòmica del municipi.

- **Cabana de tàpia (PLAURSA):** Cabana de tàpia i corral, actualment oberta i abandonada, se situa a la partida de La Figuera.

- **Cabana de tàpia (J. Reventós Escolá):** cabana de tàpia arrebossada parcialment i cuidada. Se situa a la partida de Codís.

- **Cabana de tàpia (Pere Gomà Molina):** Cabana de tàpia actualment tancada, amb detalls decoratius a la part inferior del parament.

- **Cabana de tàpia (J. Gomà Vidal):** Cabana de tàpia actualment tancada de portalada singular, situada a la partida de La Plana.

- **Cabana de tàpia (Ds. & Inv. Pla d'Urgell):** Cabana de tàpia de teulada esfondrada, actualment oberta i abandonada, situada a la partida del Codís.

- **Cabana de tàpia (J. Carbonell Freixes):** Cabana de tàpia arrebossada, anterior a 1950, actualment no habitada, situada en la partida de Negrals.

- **Fita 7:** situat a la partida de La Serra, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 9:** situat davant les partides Serra-Regats, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 10:** situat davant les partides Regats-Negrals, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 11:** situat a la partida de Negrals, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 12:** situat a les partides Vila-Plana, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 13:** situat a la partida Plana, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Fita 14:** situat a la partida de la Figuera, és un element funcional històric de delimitació del terme municipal, amb un valor històric per la seva antiguitat.

- **Salt de la farinera:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida del Codís, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 1:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida del Codís, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Salt de la Casa Canal:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 2:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 3:** situat en el transcurs del canal, al seu pas per la partida de Negrals, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Pont de NUFRI:** situat en el transcurs del canal, en la intersecció amb l'autovia, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.
- **Mòdul 4:** situat en el transcurs del canal, en la intersecció amb la carretera de Palau, és un element de suport de la Tercera Sèquia Principal del Canal d'Urgell.

Conjunts i ambients urbans d'interès

Formen part d'aquest apartat aquelles àrees urbanes que, per les seves característiques tipològiques, parcel·laries i formals, conformen la imatge urbana i que cal protegir integralment, de forma directa. Dins els Conjunts urbans d'interès, i en base a les categories de protecció establertes per la LPCC 9/1993, es defineixen el següents:

Béns catalogats:

Nivell de protecció B:

- **Carrer de la Vilaclosa:** El carrer de Vilaclosa, com el seu nom indica, era la part tancada del poble medieval, i guarda l'estructura dels carrers d'aquesta època; és la part més antiga que resta a Mollerussa. El carreró és estret i llarg; manca la il·luminació degut a l'alçària de les cases; destaca el joc de línies horitzontals de les cases que es contraposa al sentit marcadament vertical que comporta l'alçària dels pisos. Aquest carrer es troba ubicat en la part més antiga de la població, delimitada pels carrers Balmes, el de la Mare de Déu de Montserrat i la plaça Manuella Bertran.

Béns inventariats:

Nivell de protecció C:

- **Conjunt urbà del Nucli antic de Mollerussa:** Situat al cor de la ciutat, agrupa els edificis de tipologia medieval i una concatenació de places, d'espais públics de petita escala i d'eixamplaments de carrer que marquen el seu caràcter a aquesta part de la ciutat.
- **Plaça de l'Ajuntament:** Plaça pública feta amb blocs de pedra per la qual cosa rep la qualificació de plaça dura. El seu emplaçament està delimitat per l'edifici de l'ajuntament, al qual s'entrega en un mateix nivell de superfície a través d'una porxada, l'antiga carretra N-II amb façana de l'església parroquial i els carrers Manuella Bertran i plaça de l'Ajuntament. L'interior de la plaça es distribueix en tres espais ben diferenciats: un, amb arbrat a banda i banda, disposa de bancs per seure; el segon, més ampli, ocupa la major part de l'amplada de la façana de l'Ajuntament; és un espai lliure per celebrar diverses manifestacions públiques; el tercer espai està constituït per la zona del sortidor i els parterres de vegetació, i s'acaba amb unes escales i unes rampes que salven el desnivell amb els carrers del voltant.

Àrees i jaciments arqueològics

Fa referència a aquells conjunts naturals existents i jaciments arqueològics o restes d'antigues construccions, situades en el subsòl. Alguns jaciments han estat comprovats i d'altres no, però representen una fita important del paisatge o un document rellevant per a l'estudi de la història del municipi. En principi, la carta arqueològica del municipi de Mollerussa no contempla l'existència d'elements definits com un element concret ni d'àrees arqueològiques aspectants. Per altra banda, no consten elements o fitxes incloses a l'inventari del patrimoni del Departament de Cultura, segons la Delegació Territorial de Lleida. No obstant, no es pot descartar la possibilitat futura de trobar llocs, elements concrets i àrees arqueològiques.